

[Aage Fogh.]

ikke være rigtigt, at vi i en periode, hvor Danmark søger afsætning, først og fremmest i Amerika, har en ordning, der muliggør, at folk, der har fundet en afsætning derovre for en eller anden vare, hemmes i deres dispositioner af de siddende eksportudvalg. Det er rigtigt, at hverken den højtærede landbrugsminister eller eksportudvalgene har fået tid til at besvare den klage, der her er fremført. Jeg håber, det vil kunne ske, men jeg siger på forhånd, at jeg synes, det ser ganske overordentlig mærkværdigt ud, at en osteproducent her i Danmark, der har kunnet producere og sælge ost i Amerika, hemmes ved tilsyneladende modvilje fra udvalgets side først ved meddelelsen af den nødvendige eksporttilladelse og dernæst ved pålæg af store eksportafgifter. Det kan dog vist ikke være de metoder, der skal anvendes, hvis man ønsker at oparbejde nye markeder, hvis man ønsker, at nogle medborgere skal anstrenge sig for at skaffe afsætning på pladser, hvor eksportudvalgene hidtil ikke har kunnet komme ind. Jeg må erkende, at jeg har samme opfattelse som det ærede medlem hr. Peder Jakobsen: at såvel ministerielle monopoliserede eksportudvalg som andre monopoludvalg, der måske vil komme i fremtiden, i det lange løb vil være en hindring for den bedst mulige afsætning af vore varer.

Jeg skal da give udtryk for det håb, at de tre måneder, der nu er til rådighed, må blive benyttet på den måde, at de, der har noget at beklage sig over, kommer frem med deres klager, og at eksportudvalgene og det høje landbrugsministerium får disse klager besvaret på en sådan måde, at vi i udvalget ved nøjagtigt, hvor vi står med hensyn til disse spørgsmål.

Tholstrup: I udvalget opnåedes der ikke fuld enighed, og det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg er imod denne lovgivning, hvorfor jeg da også i betænkningen har taget en særstilling. Vi anser nemlig de resultater, som den statsledede landbrugs-eksport har bragt Danmark, for så ringe, at en forlængelse af loven kun kan medføre yderligere tab for landet.

Vi mener, at producenterne selv enten direkte eller gennem den private handel eller gennem organisationerne kan opnå bedre resultater. Vi kan derfor ikke give tilslutning til forlængelse af loven, men anser tidspunktet for at være inde til at ophæve den.

Når jeg siger, at statshandel giver dårlige resultater, underbygges det godt af det, vi

erfarer i denne tid. Vi har således bundet os til at sælge hovedparten af vort smør til en så latterlig lav pris, at den snart ligger 30—40 pct. under markedsprisen for smør andre steder. Vi fik 6 kr. 12 øre for smørret før devalueringen, i før-devaluerings-kroner, og efter devalueringen får vi 3 kr. 50 øre i før-devaluerings-kroner. Det vil altså sige, at reelt er smørret gået ned fra 6 kr. 12 øre til 3 kr. 50 øre for landmanden, der nu må betale mere for sine foderstoffer. Det er en nedgang på 40 pct. målt i forhold til dollar, medens kronen jo kun er devalueret 30 pct. Det vil med andre ord sige, at man må regne med, at Englandseksporten vil hjembringe 100 mill. kr. mindre end før, endda i efterdevaluerings-kroner, og det vil igen sige, at landbruget, som mister disse 100 mill. kr., samtidig skal af med 100 mill. kr. mere til køb af korn og foderstoffer. Der vil altså på dette område på grund af devalueringen og på grund af dårlige handelsaftaler, på grund af dårlig statshandel, blive et minus for det danske landbrug på 200 mill. kr.

Men det er jo ikke alene smørret, der bliver solgt til foræringspriser; heller ikke osten får vi altid den fulde pris for. Der er nylig afsluttet en eksportaftale om Emmenthalerost — det er denne store, hvide ost, der minder om vognhjul —, og denne ost sælges i dag i Frankrig for under 6 kr. gennem udvalgene, altså af den statsledede handel, medens finnerne opnår en pris af omkring 7 kr. for en ost af samme kvalitet. Det viser, hvor ringe ledelsen af denne udenrigshandel er, så længe den skal ligge hos central- og statsledede kontorer.

Vi ser her også det mærkelige, at medens man fra alle sider ønsker øget eksport til USA, straffer man de eksportører, der finder et marked i USA, ved at lægge højere afgift på den ost, der går til USA, end på den, der går til europæiske lande med svag valuta. Det tyder ikke på, at man har så hårdt brug for de dollars, som man taler så højt om.

Vi mener, at man hurtigst muligt skal tilbage til tilstande, hvorunder der opstår en naturlig kappestrid mellem andelsforetagenderne og den private handel, således at den købmand eller den andelsorganisation, der kan skaffe den højeste pris hjem til producenterne, får handelen. Det er nemlig noget nonsens, når der tales om, at købmændene underbyder hinanden, og at vi derfor må beholde udvalgene. En købmand, der underbyder sine leverandører, får ingenting at handle med og har ikke mulighed for at skaffe varer til sine kunder. Enhver købmand vil betale den højest mulige pris til leverandørerne for at få så mange varer at